Dosarul nr.2-10018/25
2-25068652-12-2-15052025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

17 martie 2026 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Lusine Sarchisean

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Ciolacu împotriva Ministerului Justiției și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 12 mai 2025, Serghei Ciolacu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, solicitând repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 15 mai 2025, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

La 27 iunie 2025, reprezentantul părții pârâte Ministerul Justiției a depus referință și demers privind atragerea în proces a Procuraturii Generale în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2025, s-a atras în proces Procuratura Generală, în calitate de intervenient accesoriu.

Argumentele participanților la proces

Argumentele părții reclamante

La 11 august 2011, Ciolacu Serghei împreună cu ***** au fondat ***** unde dețineau a câte 50% din capitalul social, Ciolacu Serghei fiind numit în funcția de administrator al întreprinderii.

După desfășurarea activității economice pe parcursul a aproximativ 4 ani, în anul 2014 fondatorii au decis să înceteze activitatea economică, Ciolacu Serghei cu familia hotărându-se să plece cu traiul permanent în *****. În acest scop, la data de 10 iunie 2014 Ciolacu Serghei, având de la cofondator o procură respectivă, a încheiat la notar contractele de vânzare-cumpărare nr.3076 și 3087, prin care a vândut către ***** partea socială în mărime de 100% din capitalul social al *****.

În aceeași zi părțile au semnat două acte separate de primire-predare a blanchetelor actelor nefolosite, cât și a actelor întocmite pe parcursul întregii activități a întreprinderii până la data de 01 mai 2014. Astfel, prin actul de predare-primire a blanchetelor (formularelor) de strictă evidență din 10 iunie 2014 au fost transmise blanchetele nefolosite, printre care 29 facturi fiscale și anume: blanchetele de facturi fiscale de la seria ***** până la seria ***** în număr de 21 unități, blanchete de facturi fiscale de la seria ***** până la seria ***** în număr de 4 unități, blanchete de facturi fiscale de la seria ***** până la seria ***** în număr de 4 unități. Totodată, printr-un alt act de predare-primire din aceiași dată, cumpărătorului ***** au fost predate toate actele întocmite și folosite la ***** în toată perioada de activitate a anilor 2011-31 mai 2014, printre care și facturile fiscale ce au fost emise pe această perioadă de timp între 2011-31 mai 2014.

De asemenea, în ziua de 10 iunie 2014 au fost efectuate modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice, administrator al ***** fiind înscris *****. În aceeași zi Ciolacu Serghei împreună cu ***** au fost la Serviciul Fiscal de Stat pe mun.Bălți, unde autoritatea fiscală a fost înștiințată despre transmiterea către ***** a cheii electronice și parolei de la sistemul Banca-client a ***** și *****.

Aproximativ pe la mijlocul anului 2015, după soluționarea tuturor chestiunilor în Republica Moldova, Ciolacu Serghei cu familia sa au plecat cu traiul permanent în ***** au obținut și viza de reședință permanentă pe adresa: *****.

Aproximativ în luna august 2018, Ciolacu Serghei a aflat de la tatăl său că, este căutat de poliție pe cauza penală pornită la 06 iulie 2018 în legătură cu activitatea ***** și anume în legătură cu multiple facturi fiscale emise de ***** către ***** în perioada 29 mai 2014 – 31 mai 2014, pentru livrarea mărfurilor în sumă totală de peste 64000000 lei urmată de evaziunea fiscală.

Deoarece în perioada până a vinde compania, nu a avut niciodată tranzacții cu așa sume enorme, după ce tatăl i-a expediat copia actelor din 10 iunie 2014 privind predarea-primirea actelor către noul proprietar a *****, a observat că cele 29 facturi fiscale în privința cărora era căutat de poliție, au fost transmise către cumpărătorul ***** ca blanchete nefolosite prin actul separat din 10 iunie 2014 privind transmiterea tuturor blanchetelor nefolosite, în comparație cu actul din aceeași zi privind transmiterea tuturor actelor întocmite în timpul activității companiei până la 31 mai 2014.

Respectiv, despre acest fapt, prin tatăl său, a informat organul de urmărire penală, ceea ce, cum s-a dovedit ulterior, nu a stopat acțiunile ilegale în privința sa.

Din materialele cauzei penale rezultă următoarele ilegalități comise de către organul de urmărire penală și instanța de judecată în privința reclamantului Serghei Ciolacu.

La data de 06 iulie 2018 Inspectoratul de Poliție Bălți a pornit urmărire penală în cauza penală nr.***** potrivit indicelor infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal. Ulterior, la data de 09 iulie 2018 cauza penală a fost transmisă după competență către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiu Nord.

Deși organul de urmărire penală avea în posesie încă din anul 2018 copia certificată notarial a actului din 10 iunie 2014 prin care Ciolacu Serghei a transmis cumpărătorului ***** cele 29 facturi fiscale ca blanchete nefolosite și nu ca facturi emise, prin ordonanța din 24 ianuarie 2019 reclamantul a fost pus sub învinuire (în lipsa sa), pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiind dispusă și căutarea lui.

În ordonanța din 24 ianuarie 2019 se menționează că în perioada de timp 01 ianuarie 2014 – 31 mai 2014, fiind conducătorul întreprinderii *****, cod fiscal *****, cu adresa juridică în

*****, genul de activitate - comerțul cu ridicata a făinii, inclusiv făină de porumb, punând în aplicare o schemă frauduloasă manifestată prin includerea în documentele contabile, fiscale și/sau financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și/sau care au la bază operațiuni ce nu au existat, și tăinuirea unor obiecte impozabile, acțiuni ce au condus la neachitarea impozitelor față de bugetul de stat în proporții deosebit de mari.

Prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2019, s-a dispus arestarea învinuitului Ciolacu Serghei pe un termen de 30 zile, din momentul reținerii.

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 31 ianuarie 2019 s-a dispus suspendarea urmăririi penale în legătură cu căutarea învinuitului Ciolacu Serghei.

Prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) din 05 octombrie 2020, s-a respins integral, ca neîntemeiată cererea *****, în interesele învinuitului Ciolacu Serghei, privind reluarea urmăririi penale. Menționează că, în cererea respectivă avocatul s-a referit la circumstanțele stabilite cu certitudine în cadrul procesului de insolvabilitate în privința *****, care confirmau falsificarea a 29 facturi fiscale și introducerea acestora în Registrul General Electronic nu de Ciolacu Serghei, dar de către noul proprietar al întreprinderii.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 martie 2021, s-a admis plângerea *****, în interesele învinuitului Ciolacu Serghei, s-a anulat ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) din 05 octombrie 2020, procurorul fiind obligat să dispună reluarea urmăririi penale după suspendare și, respectiv, să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților inculpatului, menționate în conținutul încheierii.

Abia peste o lună de la data emiterii încheierii judecătorești menționate, prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 13 aprilie 2021 s-a dispus anularea ordonanței de suspendarea urmăririi penale din 31 ianuarie 2019, cu reluarea urmăririi penale.

Prin ordonanța din 04 octombrie 2021 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, s-a respins integral, ca neîntemeiată, cererea *****, în interesele învinuitului Ciolacu Serghei, privind scoaterea lui Ciolacu Serghei de sub urmărire penală.

Prin ordonanța din 29 decembrie 2021 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, s-a dispus, repetat, suspendarea urmăririi penale în baza art.287^1 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală în legătură cu căutarea învinuitului Ciolacu Serghei.

Prin ordonanța din 18 mai 2022 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, s-a dispus reluarea urmăririi penale, pe motiv că, a apărut necesitatea efectuării acțiunilor de urmărire penală.

Prin ordonanța din 29 iunie 2022 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a lui Ciolacu Serghei în cauza penală nr.*****, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(1) lit.b) Cod penal. Totodată, s-a revocat măsura preventivă, arestul preventiv, aplicată față de Ciolacu Serghei prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019.

Menționează că, în motivarea ordonanței din 29 iunie 2022 privind scoaterea de sub urmărirea penală lui Ciolacu Serghei, procurorul a repetat toate argumentele avocatului inculpatului, invocate în cererile privind reluarea urmăririi penale și scoaterea de sub urmărire penală, s-a referit la circumstanțele cauzei cunoscute chiar la momentul pornirii urmăririi penale, confirmate prin înscrisurile notariale, extrasele din Registrul de stat al persoanelor juridice și Serviciul Fiscal de Stat pe mun.Bălți.

În conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) lit.a) al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești (publicat la 04 iunie 1998 în Monitorul Oficial nr.50-51 art.359, modificat prin Legea nr.212 din 01 decembrie 2017, MO 1-6/05.01.18 art.4), este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

Conform prevederilor art.6 al Legii nr.1545 din 25 mai 1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Prin prisma prevederilor legale menționate s-a constatat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiu Nord din 24 ianuarie 2019 reclamantul Ciolacu Serghei a fost ilegal tras la răspundere penală, fiind pus sub învinuire și anunțat în căutare, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Tot în privința lui Ciolacu Serghei, prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019, menținute prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2019, ilegal, s-a dispus arestarea pe un termen de 30 zile din momentul reținerii.

Astfel, având în vedere că, Ciolacu Serghei, fără careva temei, ilegal a fost tras la răspunderea penală în calitate de învinuit, anunțat în căutare internațională ca infractor și dispusă arestarea lui din momentul reținerii pe un termen de 30 de zile, timp de 3 ani 6 luni a avut statut de învinuit, reclamantul consideră că are dreptul legal de a solicita repararea prejudiciului material și moral cauzat. Totodată dreptul la repararea prejudiciului a apărut la data de 14 iulie 2022 când a expirat termen pentru contestarea ordonanței Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) ***** din 29 iunie 2022 privind scoaterea de sub urmărire penală lui Ciolacu Serghei în cauza penală nr.*****, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(1) lit.b) Cod penal și s-a revocat măsura preventivă – arestul preventiv, aplicată față de el prin încheiere Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019.

Conform prevederilor art.7 din Legea nr.1545 din 25 mai 1998, în cazurile menționate la art.3 alin.(1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: e) sumele plătite de ea pentru asistență juridică; g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.

Conform art.11 al Legii nr.1545 din 25 mai 1998, (1) mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e)

natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate.

Gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana:

Ciolacu Serghei a fost ilegal tras la răspundere penală și i s-a înaintat învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal, care prin prisma prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave.

Caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală:

În privința lui Ciolacu Sergiu au fost comise încălcări procesuale extrem de grave, or organul de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, care a pornit urmărirea penală, și procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord), care a preluat urmărire penală, au fost din start la curent cu faptul că el nu a comis nici o infracțiune.

Necătând la evidența neîntemeierii acuzației aduse, prin ordonanța din 04 octombrie 2021 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, s-a respins integral, ca neîntemeiată, cererea *****, în interesele învinuitului Ciolacu Serghei, privind scoaterea lui Ciolacu Serghei de sub urmărire penală.

Având în vedere că, până la emiterea ordonanței din 29 iunie 2022 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, privind scoaterea de sub urmărirea penală lui Ciolacu Serghei pe temeiuri de reabilitare, alte persoane în cauza penală nr.***** nu au avut și nu au statut de bănuit sau învinuit în cauza penală, concluzionează că, inițierea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a reclamantului a constituit o modalitate de a proteja infractorii adevărați care au săvârșit această infracțiune.

Altfel nu poate fi explicat faptul că, pe durata urmăririi penale nu au fost interogați administratorul și contabilul *****, întreprinderii cu care au fost încheiate tranzacțiile fictive, dar nici cofondatorul ***** și notarul care a autentificat contractele de vânzare-cumpărare a cotelor-părți din capitalul social al *****. La fel nu s-a ordonat nici expertiza grafoscopică pentru a fi stabilite persoanele care au întocmit și au semnat cele 29 facturi fiscale false.

Durata urmăririi penale. În pofida faptului că, din start nu existau careva probe a vinovăției reclamantului Ciolacu Serghei, urmărirea penală în cauza penală nr.***** în privința lui a durat aproximativ 4 ani, pe care o apreciază ca evident exagerată.

Atrage atenția că, în termenul menționat, aproximativ de 2 ani 8 luni urmărirea penală în cauză a fost de două ori neîntemeiat suspendată pentru perioadele 31 ianuarie 2019 – 13 aprilie 2021 și 29 decembrie 2021 – 18 mai 2022.

Anume la cererile, recursurile și plângerile avocatului reclamantului adresate organului de urmărire penală, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului Republicii Moldova, Procurorului General interimar al Republicii Moldova și instanțele de judecată, se anulau ordonanțele de suspendare a urmăririi penale și se dispunea reluarea acesteia, procurorul în cauză fiind practic impus să efectueze acțiunile obligatorii de urmărire penală pe care le evita, prezența reclamantului nefiind necesară.

Natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei. Prin tragerea ilegală la răspundere penală, anunțarea în căutare internațională, dispunerea arestării și solicitarea extrădării, au fost grav afectate drepturile personale a reclamantului Ciolacu Serghei - prezumția nevinovăției, dreptul la libertatea personală, dreptul la liberă circulație și dreptul la inviolabilitatea vieții private.

Potrivit art.4 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Din prevederile hotărârii Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999, privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova rezultă că, Convenția Europeană constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, prevederile ei trebuie aplicate direct ca o oricare altă lege a Republicii Moldova, ultima având prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

Potrivit art.9 §1 al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217 din 28.07.1990, orice individ are dreptul la libertatea și la securitatea persoanei sale. Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa decît în temeiuri motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.

Prevederi similare se conțin și în art.5 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit căruia orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepțiile exhaustiv menționate și potrivit căilor legale.

Articolul 8 §1 și §2 al CEDO statuează că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Astfel, consideră că instanțele de judecată urmează să aplice direct prevederile normelor legale internaționale susmenționate și în prezentul litigiu.

Chiar dacă în privința lui Ciolacu Serghei a fost emisă ordonanța din 29 iunie 2022 a Procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (oficiul Nord) *****, privind scoaterea de sub urmărirea penală a reclamantului din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(1) lit.b) Cod penal și s-a revocat măsura preventivă – arestul preventiv, aplicată prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019, consecințele acțiunilor ilegale ale organului de procuratura și instanțele de judecată deja sau consumat.

Suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice. Pe parcursul desfășurării procedurilor penale în privința lui Ciolacu Serghei, el a fost supus unei presiuni psihologice imense, fiind lipsiți de posibilitate de a duce un mod de trai normal, împreună cu familia sa, fiindu-i limitat dreptul la liberă circulație.

După anunțarea în căutare și dispunerea arestării prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2019, autoritățile din Republica Moldova, la fel ilegal, au expediat solicitarea în adresa Interpol privind căutarea internațională, arestarea și extrădarea învinuitului Ciolacu Serghei, ceea ce în continuare a dus la cauzarea lui prejudiciilor morale și materiale.

În anul 2019, reclamantul a fost chemat la poliție din *****, unde colaboratorii poliției l-au intervievat și o oră le-a ajuns să înțeleagă absurditatea învinuirii înaintate. Ca rezultat, reclamantul a fost informat despre decizia de a refuza solicitarea autorităților din Republica

Moldova privind arestarea și extrădarea lui. La fel, a fost obligat periodic să se prezinte la poliția locală și să informeze poliția în cazul plecării din ***** pe un termen lung.

Evident că, în urma acestor evenimente viața personală a reclamantului a suferit schimbările dramatice și neplăcute. Cetățenii *****nu admit că organele de drept pot înainta învinuire în săvârșirea infracțiunii fără temei, astfel, în ochii vecinilor și colegilor de lucru, Ciolacu Serghei a fost reprezentat ca un infractor, care se ascunde în țara lor de pedeapsa pentru crima gravă săvârșită în Republica Moldova. Fiind nevoit să răspundă la întrebările lor, de fiecare dată a încercat să le explice netemeinicia motivelor pentru care a fost pus sub învinuire, anunțat în căutare și arestat în Republica Moldova, însă, în mai multe cazuri se confrunta cu neîncrederea și scepticism din partea lor, ceea ce îi provoca sentimentul de umilire și depresie.

Anunțarea în căutarea internațională la fel a avut un impact negativ asupra vieții personale ale reclamantului, neavând posibilitatea de a se deplasa liber peste hotarele *****în vacanțele împreună cu familia sa, să viziteze rudele rămase în Republica Moldova.

În perioada 27 iunie 2022 – 06 iulie 2022, Ciolacu Serghei cu familia au programat efectuarea vacanței de vară în *****, unde au rezervat hotel*****, achitând suma de 1526 euro.

Însă, deja aflându-se pe teritoriul Spaniei, la 29 iunie 2022 el a fost reținut de poliția *****în baza sesizării autorităților moldovenești la Interpol, fiind adus la***** *****. În urma audierii în instanță, de către judecătorul de instrucție a fost emisă Ordonanța, prin care Ciolacu Serghei a fost pus provizoriu la libertate, fiindu-i aplicate măsurile asiguratorii: să se prezinte o dată în săptămână la Judecătoria de instrucție, ori la comisariatul cel mai apropiat de domiciliu său, să indice un număr de telefon de contact, să stabilească exact domiciliu său în *****, să informeze Judecătoria despre orice modificare a acestuia, i s-a interzis părăsirea teritoriului național, s-a obligat să predea pașaportul său în termen de 72 ore. Totodată, i s-a adus la cunoștință că, neîndeplinirea obligațiilor stabilite va aduce la imediata arestare preventivă.

Evident că, cele întâmplate au afectat puternic starea psihologică și morală a reclamantului Ciolacu Serghei, au distrus toate planurile de vacanță ale familiei, transformând odihna într-un coșmar continuu, determinat de restricțiile impuse prin Ordonanța judecătorului de instrucție *****.

Ca consecință a stării de stres permanente, în scurt timp după revenirea acasă în *****, la data de 08 octombrie 2022 Ciolacu Serghei a fost de urgență internat în ***** din ***** cu diagnoza: *****ă. *****ii.

Măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate. Reieșind din caracterul încălcărilor comise în privința lui Ciolacu Serghei, precum și consecințele acestor încălcări cu certitudine se constată că suferințe fizice și psihice în principiu nu pot fi atenuate, or nu poate fi restituit cele mai valoroase lucruri, sănătatea și timpul pierdut. Desigur, emiterea în privința reclamantului ordonanței procurorului din 29 iunie 2022 privind scoaterea de sub urmărirea penală pe temeiuri de reabilitare este într-o măsură o reparare a prejudiciului moral cauzat, însă nu este o reparare suficientă. Nici o persoană din cadrul Procuraturii Generale RM nu i-a oferit scuze oficiale pentru tragerea ilegală la răspundere penală, conform prevederilor art.12 din Legea nr.1545 din 25 mai 1998 și nimeni din colaboratorii procuraturii, care au emis ordonanța din 24 ianuarie 2019 privind punerea reclamantului sub învinuire, căutarea și arestarea lui, care ilegal ordonau suspendarea urmăririi penale, refuzau reluarea acesteia, respingeau demersurile privind scoaterea reclamantului de sub urmărire penală și din nou dispuneau suspendarea urmăririi penale, nu au fost supuse răspunderii prevăzute de lege.

Pe parcursul urmăririi penale, Ciolacu Serghei a fost nevoit să suporte și cheltuieli materiale, compensarea căror solicitată la fel, în conformitate cu prevederile art.7 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Aceste cheltuieli sunt confirmate prin chitanța din 10 iulie 2019 pentru procura notarială nr.***** din 01 iulie 2019 pe numele *****, care a reprezentat interesele lui Ciolacu Serghei în cadrul urmăririi penale, în suma de 247,17 euro, contract privind acordarea serviciilor de asistență juridică din 14 martie 2019 și bonul de plată seria ***** din 15 martie 2019, în suma de 6000 lei.

La fel, Ciolacu Serghei a fost nevoit să elibereze și procura notarială nr.***** din 01 iulie 2019 pe numele tatălui său Ciolacu *****, achitând suma de 150 euro, pentru reprezentarea intereselor sale pe cale judiciară și extrajudiciară în toate cauzele în fața instanțelor de judecată, autorităților și altor instituții publice, în relațiile cu persoanele juridice și fizice, etc., cu dreptul de a îndeplini toate acțiunile procesuale pentru mandant, cu dreptul de a emite procura de substituire și în special la încheierea contractului de asistență juridică în vederea reprezentării mandantului în cauzele susmenționate. Anume prin tatăl său Ciolacu Serghei a primit și ulterior le-a transmis organului de urmărire penală copiile contractelor de vânzare-cumpărare nr.3076 și 3078 privind vânzarea părții sociale în mărime de 100% din capitalul social al *****, actele din 10 iunie 2014 de predare-primire a blanchetelor actelor nefolosite și actelor întocmite pe parcursul activității întreprinderii până la 01 mai 2014.

În urma acțiunilor ilegale a organului de urmărire penală, procuratura și instanțelor de judecată, și anume emiterii ordonanței din 24 ianuarie 2019 privind punerea lui Ciolacu Sergheri sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal, anunțarea în căutare internațională, dispunerea arestării prin încheierea Judecătoriei mun.Bălți din 30 ianuarie 2019, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2019, reclamantului i s-a cauzat prejudiciul material direct în suma de 1526 euro, care urmează a fi încasată de la pârât în beneficiul reclamantului. Suma de bani indicată a fost achitată de către Ciolacu Serghei companiei *****, conform facturii nr.*****din 03 iunie 2022, pentru rezervarea și cazare în hotelul***** din ***** ***** pentru perioada 27 iunie 2022 – 06 iulie 2022. Cum s-a menționat, vacanța de odihnă în ***** a reclamantului și familiei lui a fost compromisă din cauza tragerii lui ilegale la răspundere penală, anunțarea în căutare internațională și dispunerea arestării din momentul reținerii, deoarece la data de 29 iunie 2022, în baza sesizării ilegale a autorităților moldovenești la Interpol, Ciolacu Serghei a fost reținut de poliția *****și adus la***** *****, unde i s-au aplicat măsurile asiguratorii.

În conformitate cu prevederile art.39 Cod de procedura civilă, (2) acțiunea împotriva unei persoane juridice sau a unei alte organizații poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la locul de aflare a bunurilor acestora. (7) Acțiunile ce țin de restabilirea în dreptul la muncă, la pensie, la locuință, de revendicare a bunurilor sau a valorii lor, de reparare a prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancțiunii administrative a arestului pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

Reieșind din cele expuse, solicită încasarea din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției Republicii Moldova în beneficiul lui Ciolacu Serghei sumelor de 247,17 euro; 150 euro și 6000 lei cu titlu de cheltuieli pentru reprezentare și asistență juridică; suma de 1525 euro cu titlu de prejudiciu material cauzat. Încasarea din contul

bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției RM în beneficiul lui Ciolacu Serghei suma de 900000 lei cu titlu de reparare prejudiciului moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere penală. Încasarea din contul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ciolacu Serghei cheltuielile de judecată.

Argumentele părții pârâte – Ministerul Justiției

Privind neîntrunirea condițiilor Legii nr.1545/1998. Reclamantul a interpretat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr.1545, necesită de a fi întrunite cumulativ, atât circumstanțele prevăzute de art.6 dreptul la repararea prejudiciului, cât și cele de la art.3 cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Normele în cauză sunt indisolubile, respectiv nu pot fi aplicate separat.

Această poziție este confirmată și în cauza relevantă ***** vs Ministerul Justiției, încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021 (2ra-1635/21): „pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pentru a fi întemeiate pretențiile de încasare a prejudiciului material și a celui moral în condițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, în primul rând acestea trebuie să fie pasibile reparării prin prisma art.3 din lege, în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor art.6 al aceleiași legi”.

În acest sens, art.6 din Legea nr.1545/1998 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Astfel, unul din aceste drepturi este scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Prin urmare, coroborând norma legală citată mai sus, la circumstanțele cauzei, constată că în privința reclamantului Serghei Ciolacu a fost emisă o ordonanță de scoatere de sub urmărire penală. Totuși, reține că, prin prisma Legii nr.1545/1998, persoana are dreptul să solicite o despăgubire, în situația când aceasta a fost condamnată, iar ulterior în privința sa a fost emisă sentință de achitare. Anume, în astfel de situații se poate invoca că persoana a fost într-adevăr trasă la răspundere penală.

Or, potrivit art.50 din Codul penal al Republicii Moldova, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Subsecvent, învederează dispozițiile prevăzute de art.3 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, reflectându-se caracterul reparabil al prejudiciului material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma ansamblului acțiunilor reflectate în această prevedere, fiind indicat expres despre caracterul ilegal al acestora.

În această ordine de idei, accentuează că circumstanța importantă, însă neelucidată de către reclamant, constă în omiterea atestării necesității prezentării unei probe, privind constatarea expresă a ilegalității unui act procedural, emis de către organul de drept.

Respectiv, apreciază prezenta acțiune civilă ca una nefondată, în condițiile în care, conform prevederilor enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului, ci doar cele constatate expres ca ilegale. Accentuează că este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept, or, dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil că acțiunile

întreprinse de către organul de urmărire penală au fost ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana.

Suplimentar, acțiunile și actele atribuite organului de urmărire penală nu constituie ex officio un temei de dispunere a compensării prejudiciului moral. Or, instanța de drept comun nu este competentă să se expună asupra caracterului acțiunilor organului de urmărire penală, fiind competent, în mod exclusiv, judecătorul de instrucție. Iar, la acest capitol, prezentei instanțe nu i-a fost prezentată, de către reclamant, o anumită probă care să confirme adoptarea unor acte relevante (de către judecătorul de instrucție), privind constatarea anumitor violări.

Așadar, observă că, pe durata acțiunilor procesuale aferente cauzei penale, reclamantului nu i-au fost încălcate drepturile procesuale, la materialele cauzei nefiind prezentă o probă concludentă, pertinentă, în confirmarea faptului că actele procedurale, emise în privința reclamantului, de către organul de drept, au fost ilegale. Or, în corespundere cu art.218 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, instanța de judecată, constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, o dată cu adoptarea hotărârii, emite și o încheiere interlocutorie prin care aceste fapte se aduc la cunoștința organelor respective, persoanelor cu funcție de răspundere și procurorului.

În speță, reiterează că reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe acțiunile pretins ilegale ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanței judecătorești, însă în lipsa unor acte ce constată, în mod expres, ilegalitatea acțiunilor întreprinse.

Totodată, eventuala clasare a unei cauze penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate legală de examinare a unei cauze penale. Organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvârșirii infracțiunilor. Acest aspect este prevăzut și de prevederile art.254 alin.(1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

În context, menționează că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat, în cauza Draganschi împotriva României (cererea nr.40.890/04, decizia din 18 mai 2010, §25) că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nicio obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. În special, în ipoteza în care se pune problema asigurării respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenție, aceasta impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nicio aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor în care s-a aflat la originea faptei.

Mai mult decât atât, în cauza Lavrechov împotriva Cehiei (cererea nr.57404/08, decizia din 20 iunie 2013, §50), Curtea Europeană a reiterat că achitarea unei persoane nu presupune în sine că urmărirea penală era ilegală sau viciată în alt mod. Pentru ca o persoană să fie condamnată este necesar alt standard probatoriu. Astfel, pot exista cazuri de existență de bănuială rezonabilă, dar nu și de condamnare, când se aplică standardul „dincolo de orice dubiu rezonabil”.

Privind netemeinicia prejudiciului solicitat spre compensare: Pretențiile privind încasarea, în beneficiul reclamantului Serghei Ciolacu, a prejudiciului moral, material și a cheltuielilor de judecată, reprezintă solicitări nefondate. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate ale Legii nr.1545/1998, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului. Reclamanții ar trebui să justifice prejudiciul

pentru care solicită compensații, or, nu pot primi despăgubiri pentru daune pe care nu le-au suferit.

In concreto, atestă că reclamantul nu și-a motivat, în mod pertinent, atât cuantumul prejudiciului moral, prejudiciului material în ansamblu, cât și cheltuielile de judecată.

La caz, atestă solicitarea privind compensarea prejudiciului moral, în cuantum de 900000 lei, pentru pretinderea caracterului ilegal al măsurilor aplicate, durata urmăririi penale și supunerea unor presiuni psihologice.

Potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09 octombrie 2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea. Or, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat. Poziția invocată întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral poartă un caracter formal, fără a dispune de un suport probatoriu, sub aspectul constatărilor exprese de ilegalitate a măsurilor aplicate.

De asemenea, nu a fost demonstrată probe elocvente, mediatizarea cauzei, rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei, cât și reputația reclamantului anterior intentării urmăririi penale și modificarea acesteia prin raportare la percepția cetățenilor, după data finalizării examinării cauzei.

În acest sens, în cauza Petru Roșca vs. Moldova (cererea nr.2638/05, hotărârea din 06 octombrie 2009, § 62), Curtea a căzut de acord cu argumentele reclamantului precum că acesta, fiind o persoană notorie în orașul Cahul, a suferit grave atingeri aduse reputației sale în urma reținerii și aplicării sancțiunii față de acesta. Raportând abordările Curții Europene citate mai sus cu situația din prezenta speță, reiterează că reclamantul nu a prezentat probe confirmative prin care ar justifica faptul că a avut parte de o reputație și ca urmare a intentării dosarului penal, aceasta a fost știrbită.

Cu referire la criteriul duratei urmăririi penale, precizează că reclamantul nu poate pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale, intentate în privința sa, or, actualmente, legislația națională prevede un mecanism de constatare a caracterului duratei procedurilor și eventualitatea compensării prejudiciului moral în acest sens (in concreto – Legea nr.87/2011). Însă, atestă tardivitatea eventualității utilizării acestui mecanism, drept pentru care reclamantul nu poate invoca, în susținerea cuantumului prejudiciului moral, în baza Legii nr.1545/1998, nerezonabilitatea duratei procedurilor.

Totodată, subliniază că potrivit art.11 din Legea nr.1545, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Potrivit alin.(3) din articolul precitat, în toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Potrivit pct.25 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09 octombrie 2006 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral stabilește, că, instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt.

În această ordine de idei, susține că instanța urmează să ofere o apreciere justă a probelor, în contextul în care unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că acel cuantum al despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor (cauza Cozimolici decizia Col. pen. lărg. CSJ din 26 decembrie 2008, dos. nr.1ra-1359/08).

La capitolul pretenției compensării prejudiciului material (1525 euro), specifică următoarele. Din extrasul prezentat de către reclamant, nu este posibil de stabilit certitudinea achitării călătoriei respective, or, observă o factură ce reflectă strict costul călătoriei, nicidecum confirmarea achitării. Subsecvent, conform facturii respective, reține calculul ansamblului sumei pretinse pentru trei persoane, fapt ce confirmă incertitudinea cuantumului prejudiciului material solicitat doar pentru prezentul reclamant.

În dezvoltarea motivelor invocate, reține inclusiv prevederile art.19 Cod civil care conchid că sarcina probării existenței, precum și a cuantumului cert al prejudiciului material, revine în speță reclamantului. Acesta poate să valorifice dreptul său la despăgubire numai cu bună-credință, nefiind admisibilă îmbogățirea fără justă cauză, ceea ce presupune că anume reclamantul trebuie să dovedească posibilitatea obiectivă, reală, și nu presupusă, a prejudicierii sale certe.

Reține și concluziile CEDO exprimate în cauze similare, unde se menționează că reclamantul ar trebui să dovedească prejudiciul material pentru care solicită compensații și că nu pot primi despăgubiri pentru prejudicii pe care nu le-au suferit. Astfel, pretenția cu privire la prejudiciul material, sub forma venitului ratat, trebuie să fie convingătoare și nu speculativă, cu riscul aplicării celei mai puțin convenabile metode pentru reclamant (Popov nr.1 vs Moldova, cererea nr.74153/01, 17 ianuarie 2006, §12/Străisteanu și alții vs Moldova, cererea nr.4834/06, 24 aprilie 2012, §20).

Iar, cu referire la pretențiile privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică (247,17 euro, 150 euro, 6000 lei), în aceeași temeinicie a obiecțiilor acestora, urmează a fi respinse, din următoarele considerente. Referindu-se la suma de 150 euro pentru procura notarială, reține că aceasta nu conferă drepturi exclusive aferente cauzei penale vizate, fapt ce determină, inclusiv la acest capitol, incertitudini privind temeinicia dispunerii compensării sumei respective, în calitate de cheltuieli de asistență juridică.

De asemenea, cu referire la suma de 247,17 euro și 6000 lei pentru reprezentarea reclamantului la faza urmăririi penale, observă că nu au fost argumentate ansamblul acțiunilor de reprezentare realizate, fie sunt laconice. De asemenea, atestă prezența la materialele cauzei a unui bon de plată de 3000 lei, fără a fi argumentat inclusiv cuantumul respectiv.

Potrivit regulilor art.94-97[1] Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică se admit doar în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, proporțional părții admise sau respinse din pretenții în acea parte a pretențiilor reclamantului care a fost admisă sau respinsă, precum și a obligației probării suportării acestora prin acte fiscale cu regim special și raportate ce reflectă necesitatea și prestația volumului serviciilor.

CtEDO solicită o dare de seamă cu privire la lucrul efectuat de avocat, în care să fie descrise suficient de detaliat acțiunile întreprinse și timpul cheltuit pentru acestea. Neprezentarea dării de seamă a dus la respingerea pretenției cu privire la costuri și cheltuieli (a se vedea Lupăcescu și alții c. Moldovei, 21.03.2006, §40 și Amihalachioaie c. Moldovei, 20.04.2004, §47).

În temeiul celor expuse, Ministerul Justiției solicită respingerea integrală a acțiunii reclamantului Serghei Ciolacu ca fiind neîntemeiată.

Argumentele părții pârâte – Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale

Partea pârâtă Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nu a prezentat referință.

Argumentele intervenientului accesoriu

Procuratura Generală nu a prezentat referință.

Poziția participanților expusă în cadrul examinării cauzei

În ședința de judecată, reprezentantul părții reclamante a indicat că susține pe deplin cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acesteia ca fiind una întemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte Ministerul Justiției a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și reprezentantul intervenientului accesoriu nu s-au prezentat din motive necunoscute, procedura de citare fiind îndeplinită.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind expunerile celor prezenți în ședința de judecată, examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța de judecată reține următoarele considerente.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei*.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*.

Iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Potrivit art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi,*

legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Din materialele cauzei rezultă următoarele.

La 14 martie 2019, între ***** și Ciolacu ***** (în calitate de reprezentant a lui Ciolacu Serghei) a fost încheiat ***** privind acordarea serviciilor de asistență juridică (f.d.15-15 verso).

Potrivit pct.1.1 din ***** din 14 martie 2019, obiectul contractului îl reprezintă acordarea de către avocat a următorului gen sau genuri de asistență juridică: apărarea în cauza penală a lui Ciolacu Serghei.

Potrivit pct.1.2 din ***** din 14 martie 2019, asistarea sau reprezentarea clientului de către avocat va avea loc în fața următoarelor instituții/instanțe de judecată: organul de urmărire penală și instanța de fond.

Conform pct.2.1 din ***** din 14 martie 2019, onorariul inițial convenit de părți este în cuantum de 6000 lei.

Prin Ordonanța extrădare ***** a ***** s-a dispus: „Să decretez punerea provizorie în libertate fără garanție a lui Serghei Ciolacu. De asemenea, este obligat la următoarele măsuri asigurătorii suplimentare: să se prezinte o dată la 2 săptămâni la Judecătoria de Instrucție sau la comisariatul cel mai apropiat de domiciliul său; să indice un număr de telefon de contact; și să stabilească exact domiciliul său în *****, precum și să informeze Judecătoria despre orice modificare a acestuia; i se interzice să părăsească teritoriul național; și să predea pașaportul său în termen de 72 ore. A i se aduce la cunoștință că neîndeplinirea acestor obligații ar duce la imediata sa arestare preventivă pentru a asigura predarea sa statului reclamant în executarea extrădării. A se deschide Piesă la dosar privind situația personală cu dovada prezentei hotărâri. A se expedia scrisori oficiale pentru îndeplinirea celor stabilite (f.d.16-16 verso, 17-17 verso).

Din conținutul chitanței de la *****din 10 iulie 2019 rezultă că a fost achitată suma de 247,17 euro pentru procura nr.***** (f.d.18, 19).

Prin scrisoarea din 05 iulie 2019, conform calculelor privind cheltuielile notariale și judiciare rezultă suma de 247,17 euro (f.d.20-21, 22-23).

Prin procura din 01 iulie 2019, Serghei Ciolacu l-a împuternicit pe tatăl său ***** Ciolacu pentru reprezentarea mandantului pe cale judiciară și extrajudiciară în toate cauzele în fața instanțelor de judecată, autorităților și altor instituții publice, în relațiile cu persoanele juridice și fizice etc., cu dreptul de a îndeplini toate acțiunile procesuale pentru mandant (f.d.24-25, 26-27).

Potrivit extrasului de la *****, *****din 12 octombrie 2022, pacientul Serghei Ciolacu din data de 08 octombrie 2022 până la data de 12 octombrie 2022 a urmat un tratament staționar. ***** (f.d.28-29, 30-31).

Din conținutul bonului de plată nr.210214 din 15 martie 2019 rezultă că ***** a fost achitată suma de 3000 lei pentru servicii juridice conform contractului nr.27/19 din 14 martie 2019, de către Ciolacu ***** (f.d.32).

Din conținutul confirmării din 03 iunie 2022 rezultă rezervarea de cazare în hotel din 28 iunie 2022 până la data de 05 iulie 2022 pentru 3 persoane la hotelul*****, ***** în sumă de 1526 euro (f.d.33, 34).

Prin cererile adresate procurorului în Procuratura pentru combaterea criminalității organizate și cauze speciale, oficiul Nord s-a solicitat reluarea urmăririi penale în cauza penală de învinuire a cet. Ciolacu Serghei *****, în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal (f.d.35-36 verso, 37-38 verso).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central nr.10-136/2020 (1-20036271-09-10-13032020-1) din 19 martie 2021 s-a admis plângerea depusă în ordinea art.313 Cod de procedură penală de către ***** care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Ciolacu Serghei împotriva ordonanței procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, șef al Oficiului Nord, ***** din 05.10.2020 prin care s-a respins plângerea în cadrul cauzei penale nr.*****. S-a anulat ordonanța procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, șef al Oficiului Nord, ***** din 05.10.2020 prin care s-a respins plângerea apărătorului ***** în interesele petiționarului Ciolacu Serghei în vederea reluării urmăririi penale după suspendare. S-a obligat procurorul să dispună reluarea urmăririi penale după suspendare și, respectiv, să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului conturate în toate amănuntele în conținutul încheierii, după care, în urma efectuării acțiunilor de urmărire penală și în dependență de circumstanțele stabilite, să se adopte o hotărâre în condițiile legii (f.d.39-41 verso).

Prin plângerea adresată Judecătoriei Bălți s-a solicitat anularea ordonanței Procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Șef al oficiului Nord, *****, din 05 octombrie 2020 (recepționată la 09 octombrie 2020), pe motiv că este neîntemeiată și ilegală și obligarea procurorului să lichideze încălcările admise întru respectarea art.6 paragraf (1) din Convenție, art.19 alin(3), art.287^3 alin.(3) Cod de procedură penală (f.d.43-45 verso).

Prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 13 aprilie 2021, s-a dispus anularea ordonanței de suspendare a urmăririi penale emisă de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale ***** din data de 31 ianuarie 2019, cu reluarea urmăririi penale în cauza penală nr.*****. S-a stabilit termenul de urmărire penală până la 13 mai 2021. S-a dispus exercitarea urmăririi penale, procurorului-delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale ***** (f.d.47-49 verso).

Prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 29 decembrie 2021 s-a dispus suspendarea urmăririi penale pe cauza penală nr.***** pornită conform elementelor componenței de infracțiune prevăzut de art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal, în legătură cu faptul că învinuitul Ciolacu Serghei ***** a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală (f.d.51-52 verso).

Prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 04 octombrie 2021, s-a dispus respingerea integrală ca neîntemeiată cererea de scoatere de sub urmărire penală a lui Ciolacu Serghei depusă de ***** (f.d.54-56 verso).

Prin cererea din 15 septembrie 2021 adresată procurorului în Procuratura pentru combaterea criminalității organizate și cauze speciale, oficiul Nord, *****, ***** a solicitat scoaterea de sub urmărire penală a lui Ciolacu Serghei (f.d.57-57 verso).

Prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 29 iunie 2022, s-a dispus: „A-l scoate de sub urmărire penală în cauza penală nr.***** pe Ciolacu Serghei *****, născut la *****, cu viza de reședință în *****, domiciliat în *****, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) din Codul penal; A revoca față de Ciolacu Serghei ***** măsura preventivă - arestul preventiv, aplicată acestuia prin încheierea Judecătoriei Bălți din 30.01.2019; A continua urmărirea penală pe cauza nr.*****; A informa

despre hotărârea adoptată persoanele interesate, cu înmânarea copiei de pe prezenta ordonanța și explicarea modului și termenului de atac (f.d.86-97).

Potrivit art.3 al Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, *(1) în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. (2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti*.

Potrivit art.6 al Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, *dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii*.

Potrivit art.7 al Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, *în cazurile menţionate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: a) salariul şi alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existenţă, de care a fost privată în urma acţiunilor ilicite; b) pensia sau indemnizaţia a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal şi ţinerii sub arest; c) averea (inclusiv depunerile băneşti şi dobînzile aferente, obligaţiile împrumuturilor de stat şi cîştigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanţa judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum şi averea sechestrată; d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinţei judiciare şi cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acţiunile ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică; f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea faţă de aceasta a unor acţiuni ilicite (a maltratării); g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanţa judecătorească*.

Potrivit art.11 al Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, *mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luîndu-se în considerare: a) gravitatea infracţiunii de a cărei săvîrşire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; c) rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; e) natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; f)*

suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice; g) măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie. (2) Instanţa de judecată va determina mărimea compensaţiei şi în baza criteriilor specificate la art.219 alin.(4) din Codul de procedură penală. (3) În toate cazurile, instanţa de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.

Potrivit art.4 al Constituţiei Republicii Moldova, *(1) dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale*.

Potrivit art.9 al Pactului internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990, *1. Orice individ are dreptul la libertatea şi la securitatea persoanei sale. Nimeni nu poate fi arestat sau deţinut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa decît pentru motive legale şi în conformitate cu procedura prevăzută de lege. 2. Orice individ arestat va fi informat, în momentul arestării sale, despre motivele acestei arestări şi va fi înştiinţat, în cel mai scurt timp, de orice învinuiri care i se aduc. 3. Orice individ arestat sau deţinut pentru comiterea unei infracţiuni penale va fi adus, în termenul cel mai scurt, în faţa unui judecător sau a unei alte autorităţi împuternicite prin lege să exercite funcţiuni judiciare şi va trebui să fie judecat într-un interval rezonabil sau să fie eliberat. Detenţiunea persoanelor care urmează a fi trimise în judecată nu trebuie să constituie regulă, dar punerea în libertate poate fi subordonată unor garanţii asigurînd înfăţişarea lor la şedinţele de judecată, pentru toate celelalte acte de procedură şi, daca este cazul, pentru executarea hotărîrii. 4. Oricine a fost privat de libertate prin arestare sau detenţiune are dreptul de a introduce o plîngere în faţa unui tribunal, pentru ca acesta să hotărască neîntîrziat asupra legalităţii detenţiunii sale şi să ordone eliberarea sa, dacă detenţiunea este ilegală. 5. Orice individ care a fost victima unei arestări sau detenţiuni ilegale are drept la o despăgubire*.

Potrivit art.5 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24 iulie 1997, *1. Orice persoană are dreptul la libertate şi la siguranţă. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepţia următoarelor cazuri şi potrivit căilor legale: a) dacă este deţinut legal pe baza condamnării pronunţate de către un tribunal competent; b) dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei deţineri legale pentru nesupunerea la o hotărîre pronunţată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligaţii prevăzute de lege; c) dacă a fost arestat sau reţinut în vederea aducerii sale în faţa autorităţii judiciare competente, atunci cînd există motive verosimile de a bănui că a săvîrşit o infracţiune sau cînd există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvîrşească o infracţiune sau să fugă după săvîrşirea acesteia; d) dacă este vorba de detenţia legală a unui minor, hotărîtă pentru educaţia sa sub supraveghere sau despre detenţia sa legală, în scopul aducerii sale în faţa autorităţii competente; e) dacă este vorba despre detenţia legală a unei persoane susceptibile să transmită o boală contagioasă, a unui alienat, a unui alcoolic, a unui toxicoman sau a unui vagabond; f) dacă este vorba despre arestarea sau detenţia legală a unei persoane pentru a o împiedica să pătrundă în mod ilegal pe teritoriu sau împotriva căreia se află în curs o procedură de expulzare ori de extrădare. 2. Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt şi într-o limbă pe care o înţelege, asupra motivelor arestării sale şi asupra oricărei acuzaţii aduse*

împotriva sa. 3. Orice persoană arestată sau deţinută, în condiţiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol, trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuţiilor judiciare şi are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanţii care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere. 4. Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau deţinere are dreptul să introducă un recurs în faţa unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalităţii deţinerii sale şi să dispună eliberarea sa dacă deţinerea este ilegală. 5. Orice persoană care este victimă unei arestări sau a unei deţineri în condiţii contrare dispoziţiilor acestui articol are dreptul la reparaţii.

Potrivit art.8 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, *1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieţii sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenţei sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorităţi publice în exercitarea acestui drept decît în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea naţională, siguranţa publică, bunăstarea economică a ţării, apărarea ordinii şi prevenirea faptelor penale, protejarea sănătăţii sau a moralei, ori protejarea drepturilor şi libertăţilor altora*.

În conformitate cu art.284 alin.(1) Cod de procedură penală, *scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată*.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele de fapt constatate din materialele dosarului, instanța reține că, pentru soluționarea prezentei cauze, urmează a fi verificate cumulativ existența temeiului juridic al răspunderii statului, existența și întinderea prejudiciului pretins, precum și legătura de cauzalitate dintre actele procesuale adoptate în procesul penal și consecințele invocate de reclamant.

În acest cadru, instanța va examina separat incidența art.3 și art.6 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998, apoi va proceda la individualizarea prejudiciului material, a prejudiciului moral și a cheltuielilor pretinse. Totodată, instanța va aprecia și obiecțiile formulate de Ministerul Justiției, prin raportare la conținutul actelor dosarului penal anexate și la efectele juridice ale ordonanței de scoatere de sub urmărire penală.

Înainte de examinarea fondului pretențiilor și a întinderii despăgubirilor solicitate, instanța urmează să se pronunțe referitor la următoarele. Din reglementarea aplicabilă rezultă că, în litigiile privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în judecată este chemat statul, care este reprezentat de Ministerul Justiției. Regimul juridic instituit în această materie consacră răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat persoanei și nu răspunderea civilă directă și autonomă a fiecărei autorități publice ori subdiviziuni instituționale ale acesteia. Prejudiciile de această natură se repară de către stat, iar după repararea lor statul poate exercita, în condițiile legii, dreptul de regres față de persoanele culpabile.

Prin urmare, deși actele procesuale invocate de reclamant au fost emise inclusiv de procurori din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, această instituție nu are calitatea de subiect obligat direct la plata despăgubirilor pretinse în prezenta cauză. Relevanța participării acestei autorități ține de identificarea sursei faptice a pretinsului prejudiciu și, după caz, de eventualul mecanism ulterior de regres al statului, însă nu de determinarea debitorului obligației reparatorii față de reclamant. În consecință, instanța reține

că pretențiile urmează a fi examinate pe fond în raport cu statul, reprezentat de Ministerul Justiției, iar cererea de chemare în judecată formulată nemijlocit împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale urmează a fi respinsă ca fiind înaintată împotriva unui pârât necorespunzător în raportul litigios dedus judecății.

Sub primul aspect, cu referire la argumentele părții pârâte Ministerul Justiției, în sensul că dispozițiile art.3 și art.6 din Legea nr.1545/1998 trebuie întrunite cumulativ, instanța reține următoarele. Dreptul la repararea prejudiciului nu se naște în abstract, ci doar atunci când există atât una dintre ipotezele de prejudiciu reparabil prevăzute la art.3 din Legea nr.1545/1998, cât și unul dintre temeiurile de apariție a dreptului prevăzute la art.6 din Legea nr.1545/1998. Însă, contrar concluziei indicată de reprezentantul Ministerului Justiției, instanța constată că, în speță, aceste condiții cumulative sunt întrunite.

Astfel, din ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 29 iunie 2022 rezultă în mod expres că Serghei Ciolacu a fost scos de sub urmărire penală în cauza penală nr.*****, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal. Prin același act, a fost revocată măsura preventivă a arestului preventiv aplicată prin încheierea Judecătoriei Bălți din 30 ianuarie 2019. În drept, potrivit art.284 alin.(1) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală constituie act de reabilitare și de finalizare, în privința persoanei, a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Prin urmare, condiția prevăzută de art.6 lit.b) din Legea nr.1545/1998 este realizată în mod direct și neechivoc. Nu este vorba despre o simplă încetare a procedurilor din motive de oportunitate sau despre o soluție neutră sub aspectul nevinovăției, ci despre o soluție de reabilitare întemeiată pe constatarea inexistenței elementelor constitutive ale infracțiunii imputate reclamantului. În aceste condiții, actul de reabilitare produce efectul juridic al nașterii dreptului la repararea prejudiciului, în măsura în care prejudiciul se încadrează într-una dintre categoriile de la art.3 din Legea nr.1545/1998.

Or, din probele administrate rezultă că reclamantul a fost pus sub învinuire prin ordonanța din 24 ianuarie 2019, a fost dat în căutare, iar prin încheierea Judecătoriei Bălți din 30 ianuarie 2019, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2019, s-a dispus arestarea sa pe termen de 30 de zile din momentul reținerii. Aceste măsuri intră, prin natura lor, în ipoteza prevăzută de art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1545/1998, care reglementează prejudiciul cauzat prin aplicarea ilegală a arestului și prin tragerea ilegală la răspundere penală. Faptul că ulterior persoana a fost scoasă de sub urmărire penală pe temei de reabilitare conferă, în contextul legii speciale, caracter reparabil consecințelor produse de aceste măsuri.

Instanța nu poate reține argumentul Ministerului Justiției potrivit căruia noțiunea de „tragere la răspundere penală” ar deveni incidentă numai în ipoteza existenței unei condamnări definitive, prin raportare la art.50 Cod penal. O asemenea interpretare ar lipsi de conținut textul expres al art.6 lit.b) din Legea nr.1545/1998, care recunoaște dreptul la reparație tocmai în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală. Dacă numai persoana condamnată ar putea invoca tragerea ilegală la răspundere penală, legiuitorul nu ar fi prevăzut distinct dreptul la reparare pentru persoana reabilitată încă din faza urmăririi penale. Prin urmare, în sensul Legii nr.1545/1998, noțiunea folosită are un sens autonom și acoperă inclusiv punerea sub învinuire, menținerea statutului de învinuit și aplicarea măsurilor preventive în cadrul unei urmăriri penale finalizate ulterior prin reabilitare.

De asemenea, instanța respinge susținerea părții pârâte potrivit căreia, în lipsa unui act distinct și expres de constatare a ilegalității fiecărui act procesual, acțiunea civilă ar fi lipsită de

temei. În materia Legii nr.1545/1998, caracterul reparator al răspunderii statului decurge chiar din actul de reabilitare, atunci când acesta privește ipotezele prevăzute de art.3 alin.(1) lit.a) și este pronunțat în condițiile art.6 lit.b). Cerința unui act separat de declarare a nulității este prevăzută de art.6 lit.d) pentru situații specifice, însă aceasta nu anulează aplicabilitatea autonomă a lit.b) în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală pe temeiuri de reabilitare.

Mai mult, dosarul conține și elemente suplimentare care confirmă că, pe parcursul urmăririi penale, drepturile reclamantului au fost afectate în mod nejustificat. Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 martie 2021, a fost admisă plângerea formulată în ordinea art.313 Cod de procedură penală, a fost anulată ordonanța procurorului din 05 octombrie 2020 și procurorul a fost obligat să reia urmărirea penală după suspendare și să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului, descrise în conținutul acelei încheieri. Așadar, pe lângă actul final de reabilitare, există și o constatare judecătorească intermediară privind existența unor încălcări procesuale în desfășurarea urmăririi penale.

Invocările Ministerului Justiției întemeiate pe cauzele Draganschi împotriva României și Lavrechov împotriva Cehiei nu pot conduce la o altă soluție. Este exact că, în ordinea Convenției, simpla încetare a urmăririi penale sau lipsa unei condamnări nu echivalează automat, în orice sistem național, cu constatarea ilegalității tuturor actelor procesuale anterioare. Totuși, în speță, instanța aplică o lege internă specială, care instituie în mod expres un regim reparator mai favorabil persoanei reabilitate. În plus, nu ne aflăm în fața unei achitări ori a unei clasări, ci în fața unui act de reabilitare, dublat de revocarea arestului preventiv și de o anterioară intervenție judecătorească de remediere a încălcărilor procesuale.

Pe cale de consecință, instanța constată că reclamantul Serghei Ciolacu a dobândit, în condițiile art.6 lit.b) raportat la art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1545/1998, dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea sa ilegală la răspundere penală și prin aplicarea măsurilor restrictive derivate din aceasta. Dreptul la acțiune s-a născut cel târziu la momentul la care ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a devenit definitivă, iar prezenta cerere a fost formulată în interiorul termenului legal.

Trecând la evaluarea prejudiciului material, instanța reține mai întâi că art.7 din Legea nr.1545/1998 permite compensarea sumelor plătite pentru asistența juridică, precum și a cheltuielilor efectuate în legătură cu procedurile penale. Totuși, acordarea acestor sume este condiționată de dovedirea caracterului lor real, necesar și direct legat de actele ilicite care au generat reabilitarea. Sarcina probei revine reclamantului, în conformitate cu art.118 Cod de procedură civilă.

În ceea ce privește suma de 247,17 euro, instanța constată că aceasta este confirmată prin chitanța din 10 iulie 2019 și prin scrisoarea privind calculul cheltuielilor notariale și judiciare, aferente procurii notariale nr.***** din 01 iulie 2019, emisă pentru reprezentarea intereselor reclamantului. Din coroborarea acestor înscrisuri rezultă că cheltuiala a fost efectiv suportată și a fost necesară pentru exercitarea apărării sale într-un proces penal în situația în care acesta se afla în afara țării. În consecință, această sumă urmează a fi compensată integral.

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică, instanța reține că, la 14 martie 2019, între ***** și ***** Ciolacu, în calitate de reprezentant al reclamantului, a fost încheiat ***** privind acordarea serviciilor de asistență juridică, având ca obiect apărarea lui Serghei Ciolacu în cauza penală. Contractul stabilește un onorariu de 6000 lei, însă din conținutul bonului de plată nr.210214 din 15 martie 2019 rezultă în mod cert achitarea doar a sumei de 3000 lei. Or, în lipsa altor înscrisuri fiscale sau bancare care să confirme plata diferenței de 3000 lei, instanța nu poate acorda mai mult decât suma efectiv probată.

În materia reparației prejudiciului, nu este suficientă dovada obligației asumate, ci este necesară dovada prejudiciului efectiv suportat, adică a sumei achitate ori certe și exigibile în mod neechivoc. Întrucât dosarul conține dovada plății numai pentru 3000 lei, instanța va admite pretenția în această parte doar în cuantumul dovedit.

Cu privire la suma de 150 euro, solicitată de a fi încasată cu titlu de prejudiciu material, instanța de judecată reține că această cerință nu este probată corespunzător. Or, la materialele cauzei se regăsește chitanța pentru suma de 247,17 euro, nu și pentru suma de 150 euro. Prin urmare, în lipsa unei dovezi clare și a unor probe privind suportarea acestei cheltuieli, pretenția respectivă urmează a fi respinsă.

În ceea ce privește suma de 1526 euro, pretinsă cu titlu de prejudiciu material constând în compromiterea vacanței din *****, instanța reține că la dosar există confirmarea rezervării pentru trei persoane la hotelul***** din *****, pentru perioada 28 iunie 2022 – 05 iulie 2022. Totuși, acest înscris probează în mod cert existența rezervării și valoarea acesteia, dar nu dovedește cu același grad de certitudine efectuarea plății definitive, condițiile de anulare, partea neutilizată a serviciului și pierderea efectivă suportată de reclamant în patrimoniul său propriu. În plus, suma vizează un pachet pentru trei persoane, iar reclamantul nu a individualizat partea din cost ce îi corespunde exclusiv și nici nu a demonstrat imposibilitatea valorificării, totale sau parțiale, a serviciilor turistice rezervate.

Instanța observă că reținerea reclamantului în ***** la 29 iunie 2022 și supunerea sa unor măsuri restrictive rezultă credibil din ordonanța de extrădare emisă de *****. Acest fapt confirmă atingerea adusă libertății de circulație și vieții private, fiind relevant pentru evaluarea prejudiciului moral. Totuși, în lipsa unor probe suficiente privind întinderea exactă a pierderii patrimoniale suferite prin compromiterea vacanței, instanța nu poate transforma această împrejurare într-o despăgubire materială certă. Pentru aceste motive, capătul de cerere privind încasarea sumei de 1526 euro urmează a fi respins ca nedovedit sub aspectul cuantumului și al întinderii reale a pagubei.

Sub aspectul prejudiciului moral, instanța reține că art.11 din Legea nr.1545/1998 impune o evaluare complexă, întemeiată pe gravitatea infracțiunii imputate, natura și gravitatea încălcărilor procesuale, durata urmăririi penale, drepturile personale lezate, intensitatea suferințelor psihice și fizice, precum și pe principiile compensării rezonabile și echitabile. Acest prejudiciu nu se confundă cu o sancțiune aplicată autorităților și nici nu poate reprezenta o sursă de îmbogățire fără justă cauză pentru partea vătămată. Rolul său este unul compensatoriu, menit să ofere o satisfacție echitabilă pentru atingerile grave aduse valorilor personale nepatrimoniale ale persoanei reabilitate.

În speță, instanța constată că reclamantul a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal, infracțiune gravă prin prisma art.16 alin.(4) Cod penal. Așadar, intensitatea acuzației formulate împotriva sa a fost una ridicată, fiind aptă să genereze, în mod obiectiv, un impact sever asupra reputației, liniștii personale și securității juridice a persoanei vizate. De asemenea, împotriva sa a fost dispusă măsura arestului preventiv din momentul reținerii, iar această măsură a rămas aplicată până la revocarea ei prin ordonanța de reabilitare din 29 iunie 2022.

Instanța acordă relevanță și duratei procedurilor penale. Din actele dosarului rezultă că urmărirea penală a fost pornită la 06 iulie 2018, reclamantul a fost pus sub învinuire la 24 ianuarie 2019, iar scoaterea sa de sub urmărire penală a intervenit abia la 29 iunie 2022. Prin urmare, pentru o perioadă îndelungată, de aproximativ trei ani și cinci luni de la punerea sub

învinuire și aproape patru ani de la pornirea urmăririi penale, reclamantul a suportat consecințele unui statut procesual penal ulterior infirmat pe temei de reabilitare.

Contrar argumentelor reprezentantului Ministerului Justiției, durata procedurilor poate fi valorificată în prezenta cauză ca element de cuantificare a prejudiciului moral, în temeiul expres prevăzut de art.11 lit.d) din Legea nr.1545/1998. Nu este vorba despre un capăt distinct întemeiat pe Legea nr.87/2011 privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil, ci despre un criteriu legal de apreciere a intensității suferințelor produse în contextul urmăririi penale. Prin urmare, această împrejurare este pertinentă și trebuie luată în considerare la stabilirea cuantumului compensației morale.

În același sens, instanța reține că, prin încheierea Judecătoriei Bălți din 19 martie 2021, s-a constatat necesitatea reluării urmăririi penale și a lichidării încălcărilor drepturilor și libertăților omului. Ulterior, cu toate că apărătorul reclamantului a solicitat scoaterea sa de sub urmărire penală, această cerere a fost respinsă prin ordonanța procurorului din 04 octombrie 2021, pentru ca abia la 29 iunie 2022 reclamantul să fie reabilitat pe considerente care, după cum rezultă din susținerile concordante ale părții reclamante și din conținutul ordonanței finale, erau cunoscute organelor de urmărire penală încă dintr-o fază anterioară. Această succesiune de acte relevă nu o eroare minoră și prompt corectată, ci o persistență semnificativă a ingerinței procesuale în drepturile reclamantului.

Instanța constată, de asemenea, că efectele negative ale acuzației penale nu au rămas în plan pur formal. Din ordonanța de extrădare emisă de instanța *****rezultă că reclamantul a fost privat provizoriu de libertatea sa de mișcare, i s-a interzis părăsirea teritoriului național, i s-a impus predarea pașaportului și prezentarea periodică în fața autorităților. Chiar dacă aceste măsuri au fost dispuse de autorități străine, ele au fost generate de demersul extrădării inițiat în contextul urmăririi penale din Republica Moldova și constituie o consecință directă, serioasă și previzibilă a actelor interne ulterior infirmate prin reabilitare.

Din aceeași perspectivă, instanța apreciază că drepturile personale lezate au vizat nucleul dur al protecției convenționale și constituționale. Au fost afectate libertatea individuală, siguranța persoanei, libertatea de circulație și dreptul la respectarea vieții private și de familie, garantate de art.9 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, precum și de art.5 și art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În raport cu aceste valori, atingerea produsă reclamantului nu poate fi minimizată și nici privită ca o consecință inerentă unei investigații penale ordinare, din moment ce procedura s-a finalizat printr-un act de reabilitare.

În ceea ce privește intensitatea suferințelor, instanța admite că, în mod firesc, o persoană aflată în străinătate, dată în căutare și expusă riscului de arestare și extrădare, suportă un nivel ridicat de stres, insecuritate și umilire. Aceste trăiri nu necesită întotdeauna o probă directă exhaustivă, întrucât rezultă din însăși natura măsurilor adoptate și din experiența umană comună. Totuși, cuantumul despăgubirii trebuie stabilit cu prudență și raportat la probele obiective existente în dosar.

Sub acest aspect, extrasul medical din 12 octombrie 2022 confirmă faptul că reclamantul a suferit un infarct miocardic și a necesitat tratament staționar și implantare. Acest document atestă o stare gravă de sănătate, dar nu dovedește, în sens strict medico-legal, că evenimentele generate de urmărirea penală au constituit cauza exclusivă ori determinantă a afecțiunii cardiace, mai ales în condițiile în care înscrisul medical notează și existența unor factori de risc cardiovascular, inclusiv consumul de nicotină. Prin urmare, instanța va valorifica acest act ca element contextual ce reflectă starea generală a reclamantului, însă nu îl va trata ca probă a unui prejudiciu fizic integral imputabil acțiunilor organelor statului.

Instanța mai reține că nu au fost prezentate probe suficiente privind o rezonanță socială extinsă a cauzei în Republica Moldova ori mediatizarea intensă a acuzațiilor. Nici nu s-a dovedit, prin mijloace de probă distincte, notorietatea publică a reclamantului sau degradarea cuantificabilă a reputației sale într-un cerc social larg. În schimb, este credibil și plauzibil că, în mediul său imediat de viață din *****, statutul său de persoană căutată și supusă procedurii de extrădare i-a generat disconfort, umilință și explicații repetate. Această împrejurare va fi luată în considerare, însă cu pondere moderată, în lipsa unor dovezi suplimentare de amploare.

Prin urmare, evaluând cumulativ gravitatea acuzației, durata îndelungată a procedurilor, aplicarea măsurii arestului preventiv, consecințele petrecute în *****, caracterul reabilitator al soluției finale, existența unor constatări judiciare intermediare privind încălcarea drepturilor și intensitatea suferințelor psihice inerente unei asemenea situații, instanța conchide că reclamantul a suferit un prejudiciu moral real, serios și considerabil. Totuși, suma de 900000 lei solicitată de acesta depășește limitele unei compensații rezonabile și echitabile, în condițiile în care nu s-a dovedit o detenție efectivă de lungă durată pe teritoriul Republicii Moldova, nu s-a probat un prejudiciu al reputației de anvergură publică și nu s-a stabilit o legătură medico-legală certă între procedura penală și întregul tablou clinic ulterior.

Aplicând principiile echității și proporționalității, instanța apreciază că o compensație în cuantum de 100000 lei răspunde exigențelor art.11 alin.(3) din Legea nr.1545/1998. Această sumă este aptă să ofere reclamantului o satisfacție echitabilă pentru atingerea adusă drepturilor sale fundamentale, fără a transforma despăgubirea într-o sancțiune patrimonială excesivă pentru stat sau într-un venit nejustificat. În consecință, pretenția privind prejudiciul moral urmează a fi admisă parțial, în cuantumul menționat, iar pentru diferență respinsă ca neîntemeiată.

Potrivit art.94 Cod de procedură civilă, *(1) instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Conform art.96 Cod de procedură civilă, *(1) instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.013 din 25 februarie 2025, reclamantul a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei (f.d.14).

Potrivit bonului de plată seria QL nr.469281 din 24 aprilie 2025, reclamantul a achitat pentru serviciile avocatului suma de 12000 lei.

Referitor la cheltuielile de judecată, instanța reține că acestea urmează a fi repartizate potrivit regulilor prevăzute de art.94 Cod de procedură civilă. Norma menționată instituie principiul potrivit căruia partea care a pierdut procesul suportă, la cerere, cheltuielile de judecată ale părții care a avut câștig de cauză. În ipoteza admiterii parțiale a acțiunii, compensarea se face proporțional părții admise din pretenții, cu luarea în considerare a naturii litigiului și a rezultatului efectiv obținut de reclamant.

Totodată, potrivit art.96 Cod de procedură civilă, cheltuielile pentru asistență juridică se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat, iar cheltuielile respective au fost reale, necesare și rezonabile. Așadar, pentru acordarea acestor sume, instanța urmează să verifice cumulativ dovada suportării lor efective, necesitatea

lor în raport cu obiectul cauzei și caracterul lor rezonabil prin raportare la complexitatea cauzei, volumul activității prestate și conduita procesuală a părților.

Din materialele dosarului rezultă că, potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.013 din 25 februarie 2025, reclamantul a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei. De asemenea, conform bonului de plată seria QL nr.469281 din 24 aprilie 2025, reclamantul a achitat pentru serviciile avocatului suma de 12000 lei. Aceste înscrisuri confirmă în mod direct și nemijlocit suportarea efectivă a cheltuielilor invocate, iar părțile pârâte nu au prezentat probe care să combată realitatea achitării lor.

Instanța reține că prezenta cauză nu a avut un caracter simplu, ci a presupus examinarea unui volum considerabil de acte, analiza raportului dintre normele Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, dispozițiile Codului de procedură penală și ale Codului de procedură civilă, precum și verificarea unui șir extins de împrejurări de fapt derivate din desfășurarea unui proces penal pe durata mai multor ani. În plus, obiectul litigiului a vizat nu doar stabilirea existenței dreptului la repararea prejudiciului, ci și delimitarea diferitelor categorii de prejudicii pretinse, aprecierea legăturii de cauzalitate și individualizarea întinderii reparației. În aceste condiții, asistența juridică acordată reclamantului în prezenta cauză a fost una necesară.

Sub aspectul rezonabilității, instanța apreciază că suma de 12000 lei nu este excesivă în raport cu natura și complexitatea litigiului, cu volumul materialelor examinate, cu necesitatea formulării poziției procesuale și a susținerii acesteia în fața instanței. Nu s-a constatat că onorariul ar fi disproporționat față de munca juridică presupusă de examinarea unei acțiuni întemeiate pe răspunderea statului pentru acte procesual-penale, categorie de litigii care reclamă o analiză juridică aprofundată și o documentare amplă. Prin urmare, instanța apreciază că suma achitată cu titlu de asistență juridică întrunește exigențele de realitate, necesitate și rezonabilitate.

În ceea ce privește faptul că acțiunea a fost admisă doar în parte, instanța reține că aplicarea criteriului proporționalității prevăzut de art.94 Cod de procedură civilă nu poate avea un caracter exclusiv mecanic sau aritmetic. În speță, reclamantul a obținut câștig de cauză asupra chestiunii juridice esențiale a litigiului, și anume recunoașterea caracterului întemeiat al pretenției privind antrenarea răspunderii statului și acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate. Reducerea cuantumului unor sume solicitate nu s-a datorat lipsei totale de temei a acțiunii, ci aprecierii judiciare asupra întinderii despăgubirilor și a gradului de probare a anumitor capete de cerere.

Or, atunci când partea reclamantă câștigă litigiul în problema de principiu, iar diminuarea pretențiilor intervine doar la etapa individualizării cuantumului despăgubirilor, cheltuielile de judecată nu urmează a fi reduse în mod automat proporțional matematic cu partea respinsă. O asemenea abordare ar lipsi de efect util dreptul persoanei vătămate la asistență juridică efectivă și ar sancționa nejustificat partea care, în fond, a demonstrat temeinicia acțiunii sale. Din această perspectivă, instanța apreciază că reclamantul este partea care a avut câștig de cauză în sensul art.94 și art.96 Cod de procedură civilă.

În consecință, taxa de timbru în sumă de 200 lei, fiind o cheltuială de judecată certă, necesară și integral dovedită, urmează a fi compensată reclamantului în întregime. Pentru aceleași considerente, urmează a fi compensată integral și suma de 12000 lei, achitată pentru asistența juridică acordată de avocat în prezenta cauză. Aceste sume urmează a fi încasate de la partea care a pierdut procesul, respectiv din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

Prin urmare, având în vedere soluția de admitere în parte a cererii, natura litigiului, rezultatul efectiv obținut de reclamant, caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor

probate și împrejurarea că reclamantul a avut câștig de cauză asupra fondului pretenției sale, instanța consideră întemeiată cererea de compensare a cheltuielilor de judecată în mărime de 12000 lei cu titlu de asistență juridică și 200 lei cu titlu de taxă de timbru.

Din considerentele reflectate supra, instanța de judecată concluzionează necesitatea admiterii în parte a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Serghei Ciolacu (*IDNP* *****) suma de 247,17 euro (*două sute patruzeci și șapte euro, șaptesprezece cenți*), *echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data efectuării plății*, și suma de 3 000 lei (*tei mii lei*) cu titlu de prejudiciu material; suma de 100 000 lei (*o sută mii lei*) cu titlu de prejudiciu moral; suma de 12 000 lei (*doisprezece mii lei*) cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 200 lei (*două sute lei*) cu titlu de taxă de timbru.

În rest, cerințele formulate se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*